

Dosarul nr. 2ra-1058/2022
2-20131590-01-2ra-24082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (L. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, M. Anton, O. Cojocar)

ÎN C H E I E R E

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Munteanu Liliana,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de
Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată împotriva
Lilianeii Munteanu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii, penalității și
comisionului,

împotriva deciziei din 12 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 22 octombrie 2020, OCN „Microinvest” SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Lilianeii Munteanu cu privire la încasarea datoriei, penalității și
cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că în baza contractelor de
împrumut cu destinație specială cu dobândă pentru consumatori nr. 18170046922
din 26 decembrie 2018 și nr. 18340162389 din 06 august 2018 a acordat Lilianeii
Munteanu împrumuturi în sumă de 20000 de lei și 8987 de lei cu termenul final de
rambursa la 06 august 2019.

Munteanu Liliana nu și-a onorat obligațiile contractuale, până în prezent suma
împrumutului nefiind rambursată, conform extrasului din graficul de plăți din 16
ianuarie 2020, suma creanței constituie 37 020,91 de lei, formată din credit –
23454,19 de lei, dobândă – 2271,67 de lei, penalitate – 7200 de lei, comision –
4095,05 de lei.

A expediat în adresa Lilianeii Munteanu cerere de soluționare prealabilă a
litigiului, prin care s-au comunicat pretențiile OCN „Microinvest” SRL și
posibilitatea de a achita datoria în termen de 7 zile calendaristice, însă cererea a
rămas fără răspuns.

Consideră că, prin neexecutarea în termen a obligațiilor contractuale, pârâta
admite o încălcare gravă atât a intereselor OCN „Microinvest” SRL, cât și a
legislației în vigoare, privind executarea obligațiilor.

A solicitat încasarea datoriei la împrumutul acordat în mărime de 37 020,91 de lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 1110,62 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea din 12 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de OCN „Microinvest” SRL.

S-a încasat de la Munteanu Liliana în beneficiul OCN „Microinvest” SRL datoria la împrumutul acordat în baza contractului de împrumut nr. 18340162389 din 06 august 2018 în mărime de 3 740,05 de lei, dobânda contractuală în mărime de 752,76 de lei, comision în mărime de 301,79 de lei și penalitate în mărime de 3 600 de lei, în total 8 394,60 de lei.

S-a încasat de la Munteanu Liliana în beneficiul OCN „Microinvest” SRL datoria la împrumutul acordat în baza contractului de împrumut nr.18170046922 din 26 decembrie 2018 în mărime de 19 099,42 de lei, dobânda contractuală în mărime de 1518,91 de lei și penalitate în mărime de 3600 de lei, în total 24 218,33 de lei.

S-a încasat de la Munteanu Liliana în beneficiul OCN „Microinvest” SRL cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 978,40 de lei.

În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 12 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Munteanu Liliana cu menținerea hotărârii din 12 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a stabilit că dobânda contractuală stabilită de părți în mărime de 14,00% și respectiv 20% anual se află într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei, fiind respectate prevederile legale la stabilirea acesteia.

Având în vedere că, Munteanu Liliana nu a rambursat OCN „Microinvest” SRL integral ratele la împrumuturile acordate conform graficelor stabilite la contractele menționate, începând cu 20 februarie 2019 și 08 aprilie 2019 a acumulat restanță la plata ratelor scadente.

Prin urmare, Colegiul a notat că este întemeiată pretenția OCN „Microinvest” SRL cu privire la încasarea împrumutului acordat Lilianei Munteanu conform contractului de împrumut nr.18340162389 din 06.08.2018 în mărime de 3 740,05 de lei și dobânda contractuală în mărime de 752,76 de lei, precum și datoria la împrumutul acordat în baza contractului de împrumut nr.18170046922 din 26.12.2018 în mărime de 19099,42 de lei și dobânda contractuală în mărime de 1518,91 de lei.

A apreciat ca neîntemeiate alegațiile apelantei cu privire la declararea nulă a clauzei contractuale cu referire la dobândă, făcând referire la prevederile art. 1244 din Codul civil, întrucât normele aplicabile la caz sunt prevederile art. 869 din Codul civil (până la modernizarea din 01 martie 2019), iar din actele cauzei s-a constatat cu certitudine că rata dobânzii se află într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei.

A relevat că clauza penală de 20 lei stabilită în pct. 2.6. al contractului de împrumut nr. 18340162389 și în pct. 6.1. al contractului de împrumut nr. 18170046922 nu este disproporționat de mare, nu creează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților contractate, fiind o sancțiune pentru neplata în termen a sumelor restante.

Totodată a notat că, clauza penală are forță obligatorie între părțile contractante și se impune a fi respectată întocmai și de instanțele de judecată. În acest context, clauza penală înlătură orice putință de apreciere din partea instanței privitoare la

existența și întinderea prejudiciului suferit de creditor, deoarece această apreciere a fost făcută anticipat, de către părțile contractante. Munteanu Liliana nu a executat în termen obligațiile de rambursare a ratelor în termenul stabilit și urmează să achite OCN „Microinvest” SRL penalitate mărime de 7200 de lei pentru ambele contracte de împrumut, ce constituie un prejudiciu rezonabil cauzat OCN „Microinvest” SRL în legătură cu neexecutarea obligațiilor, ținând cont de perioada de întârziere și quantumul ratelor lunare ce urma a fi rambursate.

Sub acest aspect, instanța de apel a subliniat că, în eventualitatea achitării în termen și cu bună-credință a sumelor obținute prin contractele de împrumut nr. 18340162389 din 08 august 2018 și nr. 18170046922 din 26 decembrie 2018, Munteanu Liliana nu ar trebui să achite respectivele penalități și deși ultima este de acord parțial cu acțiunea înaintată, urmează a fi atras atenția că nici până în prezent aceasta nu a achitat corpul împrumuturilor acordate conform contractelor de împrumut nr. 18340162389 din 08 august 2018 și nr. 18170046922 din 26 decembrie 2018, fapt ce nu denotă decât rea-credința părâtei în vederea executării contractelor respective.

Colegiul a notat că prima instanță corect a scăzut proporțional din suma încasată a datoriei pentru contractul nr. 18170046922 din 26 decembrie 2018 suma de 1100 de lei, sumă care a fost distribuită în contul stingerii comisionului de administrare – în contul stingerii datoriei propriu-zise, urmând a fi încasată cu titlu de datorie suma în mărime de 19 099,42 de lei.

La 07 august 2022, prin intermediul oficiului poștal, Munteanu Liliana a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi privind respingerea parțială a acțiunii, cu constatarea nulității absolute a clauzelor contractuale (f.d. 188-196, 199-200).

În motivarea recursului a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel a reiterat argumentele indicate în cererea de apel.

Suplimentar a invocat că instanțele ierarhic inferioare urmau să constate nulitatea absolută a clauzelor contractuale cu privire la comisioane și dobânzi ca fiind clauze abuzive or, acestea vin în contradicție cu legislația în vigoare privind protecția consumatorului și a ratei de bază stabilită de Banca Națională.

De asemenea, a subliniat că instanța ierarhic inferioară a interpretat eronat normele de drept aplicate la caz, anume prevederile art. art. 623, 666, 712 alin. (1), 716, 719, 732 și 942 din Codul civil.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 12 mai 2022.

La 25 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 178).

Astfel, Colegiul constată că, recursul depus de Munteanu Liliana la 07 august 2022, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 24 august 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 208).

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor

respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Munteanu Liliana, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Munteanu Liliana.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Galina Stratulat

Victor Burduh